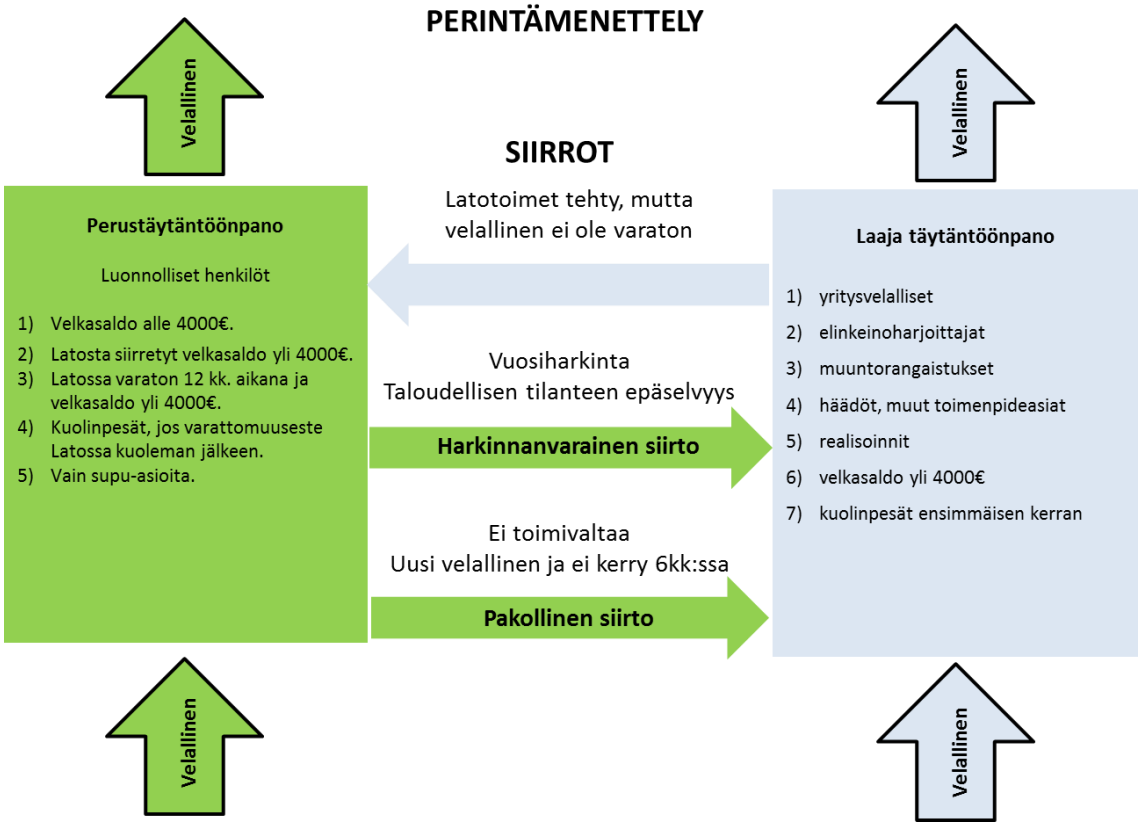
VALTAKUNNANVOUDINVIRASTO

11.6.2018

PERUSTÄYTÄNTÖÖNPANOMENETTELYYN JA LAAJAAN TÄYTÄNTÖÖNPANOMENETTELYYN KUULUVAT VELALLISET

1. Yleistä

Perustäytäntöönpano (Peto) on rahamääräisten maksuvelvoitteiden täytäntöönpanoa sähköisin menetelmin velallista tapaamatta ilman omaisuuden realisointia. Suurin osa vireillä olevista ulosottovelallisista on vireillä Petossa. Perintäpiloteissa noin 80 % kullakin hetkellä vireillä olevista velallisista on vireillä Petossa.

Petossa hoidetaan niiden luonnollisten henkilöiden asioita, joiden ulosottovelat tulevat tulopohjaselvityksen perusteella maksetuiksi kohtuullisessa ajassa. Kohtuullisen ajan määritelmänä pidetään 6 kuukauden kertymäaikaa. Velan oletetaan kertyvän 6 kk:ssa, jos velkasaldo on alle 4.000 euroa. Jos Peton ulosottotarkastaja myöntää velalliselle lykkäystä palkan ulosmittaukseen ja

Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	Telekopio	Sähköpostiosoite
Ratapihantie 9	PL 330	029 56 65180	029 56 65159	vvv@oikeus.fi
00520 HELSINKI	20101 TURKU			

lykkäyksen keston seurauksena velka ei kerry em. 6 kk:n ajassa, niin velallinen jää Petoon. Kun perintään tulee uutta velkaa, saldorajaa 4.000 euroa tarkastellaan aina uuden, sen hetkisen kokonaisvelkamäärän mukaan ja jos raja ylittyy, velallinen siirretään Latoon.

Laajassa täytäntöönpanossa (Lato) hoidetaan yritysvelalliset ja ne luonnolliset henkilövelalliset, joiden taloudellisen tilanteen selvittäminen edellyttää muita kuin Petossa tehtäviä toimenpiteitä. Olipa velallinen tullut vireille Latossa suoraan uutena velallisena tai siirtona Petosta, velallinen siirretään Petoon sen jälkeen, kun Laton yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvat toimenpiteet eivät ole enää tarpeellisia eikä velallinen ole kuitenkaan varaton.

Mikäli velallisella on ennestään asioita ulosotossa, niin uudet asiat ohjautuvat samalle ulosottomiehelle. Kun velallisella ei ole ennestään vireillä asioita ulosotossa, hän on ns. uusi velallinen. Uudet velalliset Uljas ohjaa automaattisesti jakosääntöjen perusteella joko Petoon tai Latoon.

Ahvenanmaalla sama ulosottomies tekee kaikki laajan ja perustäytäntöönpanon toimenpiteet. Menettely vastaa nykytilaa.

2. Perustäytäntöönpanoon kuuluvat velalliset

1) Luonnolliset henkilöt, joiden velkasaldo on alle 4000 euroa.

2) Luonnolliset henkilöt, joiden velkasaldo on yli 4000 euroa ja
   - velallinen on siirretty Latosta tai
   - uusi velallinen, joka on ollut Latossa viimeisen 12 kk aikana ja velalliselle on todettu Latossa varattomuuseste.

3) Velalliset, joilla on kuolintieto (kuolinpesät) velkasaldosta riippumatta, jos velalliselle on tehty Latossa varattomuuseste kuoleman jälkeen.

4) Luonnolliset henkilövelalliset velan määrästä riippumatta, jos vain Supu-asioita vireillä. Jos velallinen kuolee tällaisessa tilanteessa, Uljas tekee siirtoehdotuksen Latoon.

Muuta Peto-menettelystä:

- Uljas ohjaa velalliset ulosottotarkastajille tasajaon periaatteella. Mikäli jollekin virkamiehelle on tarvetta ohjata pienempi määrä uusia velallisia tai estää kokonaan määräajaksi, niin tämä voidaan tehdä.
- Uljaaseen voidaan määritellä ns. kattoarvo, jonka ylittyessä velallisia ei jaeta lisää tälle ulosottomiehelle.
- Ulosottomies voi vaihtua velallisen jokaisella uudella vireilletulokerralla paitsi silloin, kun Lato siirtää velallisen takaisin Petoon 6 kk:n kuluessa siitä, kun velallinen siirrettiin Latoon (tilanne siirtojen suhteen: Peto > Lato > Peto).
- Jos Uljaassa on merkitty velallisen kielikoodiksi ruotsi, niin ruotsinkieliset velalliset ohjataan ensisijaisesti ruotsinkielentaitoisille ulosottomiehille.

3. Laajaan täytäntöönpanoon kuuluvat velalliset

1) Kaikki yritysvelalliset.
2) Luonnolliset henkilöt, jotka toimivat elinkeinonharjoittajina eli nk. toiminimet.
3) Luonnolliset henkilöt, joilla on vireillä
+ muuntorangaistus
+ häätö tai muu toimenpideasia
+ omaisuuden ulosmittaus
4) Luonnolliset uudet velalliset, joiden velkasaldo on yli 4000 euroa.
5) Velalliset, joilla on kuolintieto (kuolinpesät) velkasaldosta riippumatta, kun vainajavelallinen tulee ensimmäisen kerran ulosottoon.

Muuta Lato-menettelystä:

- Velalliset ohjautuvat ulosottoylitarkastajille määriteltyjen maantieteellisten alueiden puitteissa, joita on 5. Jokaisen alueen sisällä on erilliset rootelialueeet, jotka määritellään toimipaikkojen ympärille postinumerojaon perusteella (vastaa nykyistä Uljaan rootelijakoa).
- Uljas ohjaa velalliset ulosottoylitarkastajille tasajaon periaatteella. Mikäli jollekin virkamiehelle on tarvetta ohjata pienempi määrä uusia velallisia tai estää kokonaan määräajaksi, niin tämä voidaan tehdä.
- Uljaaseen voidaan määritellä ns. kattoarvo, jonka ylittyessä velallisia ei jaeta lisää tälle ulosottomiehelle.
- Velallinen ohjautuu aina samalle ulosottomiehelle takaisin, jos velallisella on ollut asioita vireillä 12 kk kuluessa Latossa. Jos velallisella ei ole ollut vireillä ulosottoasioita 12 kuukauteen, velallinen ohjautuu uudelleen yllä olevien yleisten periaatteiden mukaisesti ja ulosottomies voi vaihtua.
- Jos velallinen muuttaa toiselle rootelialueelle, ulosottomies tekee velallisen siirron Uljaassa manuaalisesti.
- Uljaassa ei ole ruotsin kielikoodin huomiointia. Ruotsinkielisillä alueilla työskentelevät ruotsinkielentaitoiset ulosottomiehet.

4. Siirtotilanteet
4.1. Petosta Latoon
4.1.1. Automaattinen siirto
4.1.1.1 Toimivaltakysymys

Kun Petossa vireillä olevalle velalliselle tulee vireille ulosottoasia, joka kuuluu menettelysäännösten mukaan hoitaa Latossa, Uljas siirtää velallisen automaattisesti. Tieto Uljaan automaattisesti siirtämistä velallisista ja siirron syy ”vireille häätö, muuntorangaistus tai muu toimenpideasia” ilmoitetaan sekä Peto- että Lato-ulosottomiehelle. Automaattinen siirto tehdään seuraavien Uljaan asialajien kohdalla:

- tuomioistuimen tiedonhankintapyyntö
- eurooppalainen tilivarojen turvaamismääräys

- virka-apu
- pakoteasiat
- ulkomaiset turvaamistoimipäätökset
- jäädyttämisasiat
- turvaamistoimenpideasiat
- lapsiasioiden täytäntöönpano
- osamaksukauppalain mukaiset asiat
- irtaimen luovutuspäätökset
- muut toimenpideasiat
- häätö, asuinhuoneisto
- häätö, muu huoneisto
- muuntorangaistus

4.1.1.2. Saldoraja ylittyy

Jos velkasaldo ylittää uusien velkojen myötä saldorajan 4.000 euroa, velallinen siirtyy automaattisesti Petosta Latoon paitsi, jos velallinen on ollut Latossa viimeisen 12 kk aikana.
Uljas ei kysy ulosottomieheltä siirron tarpeellisuutta.

4.1.2. Harkinnanvarainen siirto

4.1.2.1 Uusi velallinen ja taloudellinen tilanne epäselvä

Ulosottotarkastaja siirtää velallisen Latoon manuaalisesti, mikäli tilanne on epäselvä. Uljaaseen merkitään syy siirtoon. Siirron syyt:

1) Velallisen varallisuustilanne on epäselvä
2) Ulosmitattava tulo mutta velka ei kerry kohtuullisessa ajassa
3) Omaisuustieto eikä velka kerry kohtuullisessa ajassa
4) Lisäksi tyhjä kenttä räätälöidyn perusteen kirjaamista varten

4.1.2.2. Velallinen on siirtynyt Latosta Petoon ja ollut vireillä Petossa vuoden

Peton ulosottotarkastaja harkitsee vuoden kuluttua, tarvitseeko velalliselle tehdä laajan täytäntöönpanon toimenpiteitä ja siirtääkö hän velallisen Latoon. Vuoden määräaika lasketaan siitä, kun velallinen on tullut Petoon.

Uljas tuo velalliset näkyviin Peto-ulosottomiehelle, jotta hän voi harkita, siirtääkö hän velallisen manuaalisesti Latoon vai jatkaako hän perintää Petossa. Harkinnan lopputulos tulee merkitä Uljaaseen. Uljaassa olevat perusteet:

1) Olosuhteissa ei havaittu muutosta
2) Lisäksi tyhjä kenttä räätälöidyn perusteen kirjaamista varten

4.2. Latosta Petoon

Velallisella on voimassa olevat ulosmittaukset, jotka on tehty Latossa ennen siirtoa Petoon. Velallinen siirretään Petoon, jos realisoitavaa omaisuutta ei ole löytynyt, mutta voimassa on palkan tai eläkkeen ulosmittaus. Velallinen siirretään Petoon myös ulosmitatun omaisuuden realisoinnin jälkeen, jos voimassa on palkan tai eläkkeen ulosmittaus.

Ulosottoylitarkastaja päättää siirrosta. Tarkoituksena on, etteivät velalliset jää Latoon, mikäli selvitystoimia ei ole siellä kesken. Syytä siirrolle ei tarvitse ilmoittaa, koska syy on aina sama: omaisuutta ei (enää) ole, mutta toistuvaistulo on ulosmitattu.

Latosta siirrettyjen velallisten ei tarvitse näkyä ulosottotarkastajalle. Uljas tuo näkyviin velallisen vuoden kuluttua tilannepäivitystä varten. Uljaassa on nähtävissä tieto siitä, että velallinen on ollut Latossa ja siirron ajankohta (ns. historiatieto).

5. Perustäytäntöönpanon ja laajan täytäntöönpanon toimenpiteet

Petossa voidaan tehdä seuraavia toimenpiteitä:

1) ulosmitata tuloa tai omaisuutta, jota ei tarvitse muuttaa rahaksi: palkan ulosmittaus, sen rajoittaminen tai lykkääminen; pankkitilin ja veronpalautuksen ulosmittaus; saatavan ulosmittaus
2) ulosmittauksen keskeytys (vapaakuukaudet)
3) maksusuunnitelma
4) palkan ulosmittaus maksusopimuksen perusteella
5) maksuajan myöntäminen
6) estetodistuksen antaminen normaali- ja supuasioissa
7) yksinkertainen ulosottoselvitys
8) väliaikaistoimi ulosottoylitarkastajan toimivaltaan kuuluvassa asiassa

Latossa voidaan tehdä kaikkia samoja toimenpiteitä kuin Petossakin. Lisäksi Latossa tehdään kiinteistön, irtaimen ja saatavan ulosmittauksia, kaiken laajuisia ulosottoselvityksiä, realisointiin liittyviä tehtäviä, pannaan täytäntöön häätöjä sekä hoidetaan muita toimenpideasioita. Lato keskittyy sellaisiin velallisiin, joiden velkojen periminen edellyttää laajempaa ja aikaa vievää selvittelyä. Lato suorittaa kenttäkäyntejä ja asiakkaiden henkilökohtaista tapaamista.

Petossa hoidetaan velkasaldosta (suuruudesta) riippumatta kaikki sellaiset luonnolliset henkilöt, joiden perintä hoituu Peton perintäkeinoin.
Latossa hoidetaan velkasaldosta (pienuudesta) riippumatta myös sellaisia luonnollisia henkilöitä, joihin liittyy toimenpiteitä, joita ei voi Petossa tehdä tai joiden tekeminen siellä olisi liian työlästä.
Valitusasiat hoitaa se täytäntöönpanomuoto, jonka toimia valitus koskee riippumatta siitä, missä menettelyssä velallinen valituksen vireilletullessa on.

6. Velallisjaon toteutus URA-alkutilanteessa

Laaja täytäntöönpano:

1) Yritysvelalliset
2) Luonnolliset henkilövelalliset, joilla on velkaa yli 4000 euroa riippumatta siitä, onko heillä voimassa olevaa omaisuuden ulosmittausta.
3) Luonnolliset henkilövelalliset, joilla on kuolintieto
4) Luonnolliset henkilövelalliset, joilla on velkaa alle 4000 euroa ja heillä on voimassa oleva omaisuuden ulosmittaus.
5) Luonnolliset henkilövelalliset, jotka ovat elinkeinonharjoittajia eli heillä on myös y-tunnus velkasaldosta riippumatta.
6) Velalliset, joilla on vireillä häätö tai muu toimenpideasia
7) Kaikki velalliset, joilla on vireillä muuntorangaistusasia

Perustäytäntööpano:

1) Velalliset, joilla on vireillä pelkästään supu-asioita
2) Luonnolliset henkilövelalliset, joilla on velkaa alle 4000 euroa mutta ei voimassa olevaa omaisuuden ulosmittausta